

ARBORETUM KÓRNICKIE

INSTYTUT GENETYKI
Polskiej Akademii Nauk
62-035 Kórnik
BIBLIOTEKA

ROCZNIK XXV — 1980

ANNOUARY
KORNICKI

ROZNIK XXV

**INSTYTUT DENDROLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK**
*XXV Jubileuszowy Rocznik poświęca
Profesorowi Doktorowi Stefanowi Białobokowi
Dyrektorowi Instytutu w latach 1945-1979*

WARSZAWA - POZNAŃ 1980

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

INSTYTUT DENDROLOGII
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
XXV Jubileuszowy Rocznik poświęca
Profesorowi Doktorowi Stefanowi Białobokowi
Dyrektorowi Instytutu w latach 1945-1979

KOMITET REDAKCYJNY
POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT DENDROLOGII

ARBORETUM
KÓRNICKIE

ROCZNIK XXV

Printed in Poland

ISSN 0013-0239
ISSN 0968-5838

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODZIAŁ W POZNANIU

Wydanie 840+30 egz. Ark. wyd. 38. Ark. druk. 24. Papier offset. M. III.
78 g. Osiadano do druku 1.000 egz. Osiadano do druku 1.000 egz.
ukończono w styczniu 1981 r. Zam. nr 42282. T-7831. Cena zł 110,—

WARSZAWA — POZNAŃ 1980

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Stefan Białobok (naczelný redaktor)

Maciej Giertych

Władysław Bugała (sekretarz redakcji)

Adres Redakcji „Arboretum Kórnickiego”

Instytut Dendrologii

62-035 Kórnik koło Poznania

Na okładce: *Malus sieboldii* v. *arborescens* (fot. K. Jankusz)

ROČNIK XXV

Printed in Poland

ISBN 83-01-02879-3

ISSN 0066-5878

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 540+90 egz. Ark. wyd. 29. Ark. druk. 24. Papier offset. kl. III, 70 g. Oddano do składania 5 III 1980 r. Podpisano do druku i druk ukończono w styczniu 1981 r. Zam. nr 423/28. T-7/631. Cena zł 110,—

DRUKARNIA UNIwersytetu im. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI

1. W. Bugała, Jubileusz 35-letniej działalności naukowej prof. dr. S. Białoboka w Instytucie Dendrologii PAN w Kórniku	5
Bibliografia prac prof. dr. S. Białoboka za lata 1933 - 1979	12
2. K. Browicz, Rozmieszczenie i zmienność <i>Clematis cirrhosa</i> L. i <i>Myrtus communis</i> L. we wschodnim Śródziemnomorzu	23
3. K. Browicz, Zasięg <i>Dendrostellera lessertii</i> (Wikstr.) Van Tiegh	37
4. J. Zieliński, Rozmieszczenie <i>Rosa persica</i> Michx ex Juss. i jej mieszańców	41
5. A. Boratyński, Zmienność jaworu (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.) w Polsce	53
6. W. Bugała, H. Straus, Jabłonie ozdobne w Arboretum Kórnickim i dotychczasowe wyniki ich uprawy	85
7. Z. Stecki, Cztery mieszańce topoli wyhodowane w Kórniku	117
8. M. Giertych, Polskie rasy sosny, świerka i modrzewia w międzynarodowych doświadczeniach proweniencyjnych	135
9. L. Mejnartowicz, Doświadczenia proweniencyjne nad olszą czarną (<i>Alnus glutinosa</i> (L.) Gaertn.) założone w 1968 r.	161
10. L. Mejnartowicz, Badania nad zmiennością rasową olszy czarnej w Polsce	167
11. A. E. Szmidt, Zmienność genetyczna jedenastu populacji sosny zwyczajnej (<i>Pinus sylvestris</i> L.) określona na podstawie polimorfizmu katalazy	181
12. E. Tomaszewska, Wpływ regulatorów wzrostu na przerwanie spoczynku nasion klonu zwyczajnego (<i>Acer platanoides</i> L.)	189
13. B. Suszka, T. Tytkowski, Przechowywanie żołędzi dębu szypułkowego (<i>Quercus robur</i> L.) przez 1-5 zim	199
14. B. Suszka, A. Kluczyńska, Wschody przechowywanych nasion buka (<i>Fagus sylvatica</i> L.) chłodzonych bez podłoża przy kontrolowanym poziomie zawartości wody i podkiełkowanych w chłodnym i wilgotnym podłożu	231
15. S. Pukacka, Udział związków fenolowych w odporności topoli na grzyb <i>Dothichiza populea</i> Sacc. et Bri.	257
16. G. Lorenc-Plucińska, Wpływ fluorowodoru na wymianę CO ₂ sosny o różnej wrażliwości na ten gaz	269
17. P. Pukacki, Temperatura pąków świerka pospolitego i sosny zwyczajnej	277
18. S. Białobok, P. Karolewski, J. Oleksyn, Zmienność wrażliwości igieł drzew matecznych sosny zwyczajnej i ich potomstwa na działanie SO ₂ , O ₃ , mieszaniny tych gazów oraz NO ₂ i HF	289
19. S. Białobok, J. Oleksyn, P. Karolewski, Zróznicowanie wrażliwości na działanie dwutlenku siarki 6 polskich proweniencji świerka pospolitego (<i>Picea abies</i> (L.) Karst.)	305
20. J. Oleksyn, Wpływ aktywności Słońca na cykliczne zmiany rocznych przyrostów grubości sosny zwyczajnej i smółowej z terenu Puszczy Niepołomickiej	311

21. T. Bojarczuk, *Larix decidua* L. 'Kórnik' karłowata forma modrzewia europejskiego 319
22. T. Bojarczuk, J. Zieliński, Kolumnowa forma glediczy (Gleditsia L.) w Arboretum Kórnickim 325
23. T. Bojarczuk, W. Bugała, H. Chylarecki, Zrejonizowany doborz drzew i krzewów do uprawy w Polsce 329

CONTENTS

1. W. Bugała, Scientific publications of Professor dr. Stefan Białobok in the years 1933 - 1979 5
2. K. Browicz, Distribution and variability of *Clematis cirrhosa* L. and *Myrtus communis* L. in the eastern Mediterranean 23
3. K. Browicz, Range of *Dendrostellera lessertii* (Wikstr.) Van Tiegh 37
4. J. Zieliński, Distribution of *Rosa persica* Michx ex Juss. and its hybrids 41
5. A. Boratyński, Sycamore (*Acer pseudoplatanus* L.) variability in Poland 53
6. W. Bugała, H. Straus, Ornamental apple trees in the Kórnik Arboretum and results of their selection 85
7. Z. Stecki, Four new poplar hybrids selected in Kórnik 117
8. M. Giertych, Polish races of Scots pine, Norway spruce and European larch in international provenance experiments 135
9. L. Mejnartowicz, Provenance experiment on black alder (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.) established in 1968 161
10. L. Mejnartowicz, Studies on racial variation of black alder in Poland 167
11. A. E. Szmidt, Genetic variation among eleven populations of Scots pine (*Pinus sylvestris* L.) as determined by catalase polymorphism 181
12. E. Tomaszewska, The effectiveness of some growth regulators in breaking dormancy of Norway maple (*Acer platanoides* L.) seeds 189
13. B. Suszka, T. Tylkowski, Storage of acorns of the English oak (*Quercus robur* L.) over 1-4 winters 199
14. B. Suszka, A. Kluczyńska, Seedling emergence of stored beech (*Fagus sylvatica* L.) seed chilled without medium at controlled hydration level and pregerminated in cold-moist conditions 231
15. S. Pukacka, Role of phenolic compounds in the resistance of poplars to the fungus *Dothichiza populea* Sacc. et Bri. 257
16. G. Lorenc-Plucińska, Influence of hydrogen fluoride on the rate of CO₂ exchange in Scots Pines of different susceptibility to this gas 269
17. P. Pukacki, Temperature of Norway spruce and Scots pine buds 277
18. S. Białobok, P. Karolewski, J. Oleksyn, Sensitivity of Scots pine needles from mother trees and their progenies to the action of SO₂, O₃, a mixture of these gases, NO₂ and HF 289
19. S. Białobok, J. Oleksyn, P. Karolewski, Differentiation in sensitivity of six Polish provenances of Norway spruce (*Picea abies* (L.) Karst.) to sulphur dioxide 305
20. J. Oleksyn, Influence of sun spot activity on the cyclic changes in annual rings width in Scots Pine and Pitch Pine from the Niepolomice Forest 311

21. T. Bojarczuk, *Larix decidua* L. 'Kórnik' a dwarf cultivar of European larch 319
22. T. Bojarczuk, J. Zieliński, A columnar form of *Gleditsia* L. in the Kórnik Arboretum 325
23. T. Bojarczuk, W. Bugała, H. Chylarecki, Regionalization of tree and shrub selections for cultivation in Poland 329

ОГЛАВЛЕНИЕ

1. В. Бугала, Юбилей 35-летия научной деятельности проф. С. Бялобока в Институте Дендрологии ПАН в Курнике 5
- Библиографический указатель работ проф. д-ра Стефана Бяловока опубликованных в 1933-1979 годах 12
2. К. Бровнич, Размещение и изменчивость *Clematis cirrhosa* L. и *Myrtus communis* L. в восточном Средиземноморье 23
3. К. Бровнич, Ареал *Dendrostellera lessertii* (Wikstr.) Van Tiegh. 37
4. Е. Зелиньски, Размещение *Rosa persica* Michx. ex Juss. и ее гибридов 41
5. А. Боратыньски, Изменчивость явора (*Acer pseudoplatanus* L.) в Польше 53
6. В. Бугала, Х. Страус, Декоративные яблони в Курницком Арборетуме и результаты их выращивания 85
7. З. Стецки, Четыре новых гибрида тополей 117
8. М. Гертых, Польские популяции сосны, ели и лиственницы в международных провененционных опытах 135
9. Л. Мейнартович, Провененционные опыты с ольхой черной (*Alnus glutinosa* (L.) Gaertn.) заложенные в 1968 году 161
10. Л. Мейнартович, Исследование популяционной изменчивости ольхи черной в Польше 167
11. А. Е. Шмидт, Генетическая изменчивость одиннадцати популяций сосны обыкновенной (*Pinus sylvestris* L.) определенная на основании полиморфизма каталазы 181
12. Е. Томашевска, Эффективность некоторых регуляторов роста в устранении состояния покоя семян клена остролистного (*Acer platanoides* L.) 189
13. Б. Сушка и Т. Тыльковски, Хранение желудей дуба черешчатого (*Quercus robur* L.) в течение 1-5 зим 199
14. Б. Сушка и А. Ключиньска, Всхожесть семян бука (*Fagus sylvatica* L.) подготовленных к проращиванию после охлаждения без субстрата при контролируемом уровне воды, а затем проращиваемых в холодном влажном субстрате 231
15. С. Пукацка, Роль фенольных соединений в устойчивости тополей к грибу *Dothichiza populea* Sacc. et Bri. 257
16. Г. Лоренц-Плюциньска, Влияние фтористого водорода на обмен CO_2 у сосны в разной степени чувствительной к действию этого газа 269
17. П. Пукацки, Температура почек ели обыкновенной и сосны обыкновенной 277
18. С. Бялобок, П. Каролевски, Я. Олексин, Изменчивость чувствительности хвоя маточных деревьев сосны обыкновенной и их потомства к действию SO_2 , O_3 , смеси этих газов, NO_2 и HF 289
19. С. Бялобок, Я. Олексин, П. Каролевски, Дифференциация чувствительности к действию сернистого ангидрида 6 польских провененции ели обыкновенной (*Picea abies* (L.) Karst.) 305
20. Я. Олексин, Влияние солнечной активности на циклические изменения

- прироста по диаметру сосны обыкновенной и смолистой с территории Неполомицкой Пущи 311
- 21. Т. Боярчук, *Larix decidua* L. 'Kórnik', карликовая форма лиственницы европейской 319
- 22. Т. Боярчук, Е. Зелиньски, Колонообразная форма гледичии (*Gleditsia* L.) в Курницком Арборетуме 325
- 23. Т. Боярчук, В. Бугала, Г. Хылярецки, Районированный подбор деревьев и кустарников пригодных для выращивания в Польше 329

OTABEENIE

SPIS TREŚCI

... 1. В. Бугала, Е. Зелиньски, Колонообразная форма гледичии (Gleditsia L.) в Курницком Арборетуме ... 325
... 2. Т. Боярчук, В. Бугала, Г. Хылярецки, Районированный подбор деревьев и кустарников пригодных для выращивания в Польше ... 329
... 21. Т. Боярчук, *Larix decidua* L. 'Kórnik', карликовая форма лиственницы европейской ... 319
... 22. Т. Боярчук, Е. Зелиньски, Колонообразная форма гледичии (Gleditsia L.) в Курницком Арборетуме ... 325
... 23. Т. Боярчук, В. Бугала, Г. Хылярецки, Районированный подбор деревьев и кустарников пригодных для выращивания в Польше ... 329
... 30. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 29. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 28. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 27. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 26. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 25. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 24. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 23. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 22. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 21. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 20. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 19. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 18. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 17. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 16. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 15. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 14. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 13. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 12. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 11. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 10. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 9. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 8. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 7. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 6. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 5. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 4. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 3. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 2. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311
... 1. R. Olszewski, Wzrost i rozwój sosny zwyczajnej i sosny żywocennej ... 311

Informacje o warunkach prenumeraty publikacji Arboretum Kórnickie

Zamówienia i przedpłaty na publikacje przyjmują: od instytucji i wszelkiego rodzaju zakładów pracy — oddziały i delegatury „Ruchu”, od prenumeratorów indywidualnych — Przedsiębiorstwo Upowszechniania Prasy i Książki „Ruch” w Poznaniu, ul. Zwierzyniecka 9, konto PKO nr 122-6-211831. Na odwrocie środkowego odcinka blankietu wpłaty należy podać: tytuł zamówionych publikacji, liczbę egzemplarzy każdego tytułu.

Zamówienia bez pobierania przedpłaty przyjmują księgarnie naukowe „Domu Książki” (adresy poniżej) na podstawie zgłoszenia i zobowiązania do odbierania poszczególnych tomów bezpośrednio w księgarniach lub za zaliczeniem pocztowym. Zamówienia i wpłaty na prenumeratę publikacji ciągłych można składać także we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (kasa Wzorcowni) bądź przez konto NBP VIII I/M Warszawa nr 1532-6-206.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23, konto nr 1-6-100024. Za zlecenie dolicza się 40% ceny prenumeraty krajowej. Zamówienia od odbiorców zagranicznych przyjmuje: Przedsiębiorstwo Eksportu i Importu „Ruch”, Warszawa, ul. Wronia 23 oraz Centrala Handlu Zagranicznego „Ars Polona”, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7.

Pojedyncze tomy lub zeszyty publikacji ciągłych można nabywać w księgarniach naukowych „Domu Książki” i we Wzorcowni PAN — Ossolineum — PWN. Placówki te prowadzą również sprzedaż archiwalną tomów wydanych w latach ubiegłych. Informacje dotyczące prenumeraty i sprzedaży publikacji ciągłych można otrzymać w Państwowym Wydawnictwie Naukowym, Warszawa, ul. Miodowa 10, Dział Sprzedaży, tel. 26-02-07.

Księgarnie naukowe „Domu Książki” przyjmujące zamówienia i prowadzące sprzedaż publikacji ciągłych PWN: Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 111/113; Katowice, ul. Warszawska 11; Kraków, ul. Podwałe 6; Lublin, ul. Krakowskie Przedmieście 68; Łódź, ul. Piotrowska 102a; Poznań, ul. Czerwonej Armii 69; Toruń, Rynek Staromiejski 30; Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 7; Wrocław, Rynek 60.